

08.03.2024

Risici forbundet med revisionsbemærkninger på eksternt finansierede projekter

KU har anmodet os om at redegøre for den risiko, der er knyttet til de revisionsmæssige bemærkninger, der igennem en årrække har været til KU's eksternt finansierede projekter i form af 'exceptions'. I dette notat gennemgår vi de arketyper af fejl, som KU selv vil redegøre for i notat om "Revisionsbemærkninger i revisionserklæringer på de eksternt finansierede projekter" af marts 2024. Vi er enige i notatets opgørelse, der viser, at størstedelen af de konstaterede exceptions vedrører mangelfuld eller for sen godkendelse af timesheets (tidsregistrering) - og vi vil gerne fremhæve, at timesheets som hovedregel er udarbejdet.

Vi har baseret vores risikovurderinger på erfaringer fra andre institutioner, samt konstaterede tilbagemeldinger til KU i forhold til gennemførte revisioner, hvor EU har anmodet om korrektioner. I sidste ende er det EU, der vurderer, om der skal foretages korrektioner af de udarbejdede projektrengskaber eller om der bliver indført øvrige sanktioner.

1. Manglende godkendelse af tidsregistrering/fuldtidserklæringer (Høj risiko)

Det er Deloitte's vurdering, at risikoen for tilbagebetaling af tilskud i de tilfælde, hvor tidsregistreringen ikke er godkendt af hverken medarbejder eller leder, er høj. Vi har set flere eksempler på KU og hos andre institutioner, hvor EU har anmodet om, at omkostninger af denne type tages ud af projektet.

2. For sen godkendelse af tidsregistrering/fuldtidserklæringer (Lav til mellem risiko)

Det er Deloitte's vurdering, at risikoen for tilbagebetaling af tilskud i de tilfælde, hvor tidsregistreringen er godkendt for sent, er lav til mellem. Vi har dog ikke set eksempler, hvor EU har anmodet om, at omkostninger af denne type tages ud af projektet.

3. Tidsregistrering afviger fra de timer, der er indregnet i projektrengskabet (Høj risiko i tilfælde med færre timer end indregnet)

Risikoen afhænger af, om tidsregistreringen viser flere/færre timer end de timer, der er medtaget i projektrengskabet. Er de timer, der er registreret, lavere end indregnede timer, kræver EU typisk korrektion af projektrengskabet, og dermed er risikoen for tilbagebetaling høj. Vi har set en række eksempler på KU og andre institutioner, hvor EU har krævet projektrengskabet korrigeret i den forbindelse.

I de tilfælde hvor KU har registreret flere timer end de timer, der er medtaget i projektrengskabet, har vi p.t. ikke oplevet krav om korrektion. Anvendelse af flere timer end de timer, der godtgøres af EU, vil dog være uhensigtsmæssig ud fra et forvaltningsmæssigt synspunkt.

4. Intern handel (Mellem til høj risiko)

Det er en forudsætning fra EU, at KU dokumenterer at den interne prissætning af intern handel med varer eller ydelser svarer til de faktiske omkostninger, og at disse ikke indeholder avance, subsidiært at KU dokumenterer, at intern handel ikke er dyrere end, hvis købet var sket hos en ekstern leverandør. KU anvender typisk standardsatser vedrørende denne type omkostninger, og den

bagvedliggende kalkulation kan ikke altid dokumenteres. EU er relativt formelle i forhold til, at denne type omkostninger skal kunne dokumenteres, hvorfor risikoen for tilbagebetaling er mellem til høj.

5. Valutakurs

Exceptions vedrørende valutakursomregning skyldes typisk, at den krævede middeltkurs afviger fra KU's internt fastsatte standardkurs. Afvigelserne er oftest mindre. Det er derfor vores vurdering, at risikoen for tilbagebetaling er lav.

6. Andre forhold

EU ser på KU som en samlet enhed, hvorfor der altid vil være en risiko for, at fejl og mangler i de aflagte regnskaber vil påvirke KU's mulighed for fremadrettet at forvalte EU-midler. Der er set eksempler på andre selvejende institutioner, hvor muligheden for at gennemføre EU-projekter helt eller delvist er stoppet i en periode. I de tilfælde, vi har kendskab til, er der tale om institutioner, hvor der er sket bevidst (eller ubevidst) manipulation med tidsregistrering, lønomkostninger eller andre omkostninger. Det er ikke vores opfattelse, at de konstaterede exceptions på KU har en sådan karakter, at de vil kunne sidestilles med de institutioner, der har fået frataget muligheden for at varetage EU-projektmidler. Der vil dog være risiko for enkeltstående tilbagebetalingskrav i tilfælde, hvor KU ikke har overholdt de administrative retningslinjer. Dette er konstateret hos KU både i forhold til afgivelse af de omtalte revisionserklæringer med exceptions og i de tilfælde, hvor EU har gennemført særskilte dyberegående kontrolrevisioner hos KU (EU-revisorer på stedligt revisionsbesøg).

Afslutning

Vi har konstateret, at KU har udarbejdet særskilt notat med henblik på at imødegå fremadrettede fravigelser fra de administrative krav. Vi er enige i KU's observationer, herunder at der er behov for at få øget tilsyn med, at de af KU fastsatte regler og retningslinjer følges. Derudover vil vi henlede opmærksomheden på vores revisionsmæssige bemærkninger om, at opfølgningen er vanskelig og tidskrævende som følge af, at særligt tidsregistreringsprocessen er manuel, jf. omtale i revisionsprotokollat af 5. april 2024.

Vi anbefaler derfor, at KU i højere grad sikrer, at projektøkonomerne udfører generelle kvalitets-sikringsaktiviteter med henblik på, at de enkelte projektregnskaber efterlever retningslinjerne på alle områder, herunder krav til løbende godkendelse af timesheets og utilstrækkelig dokumentation for prissætning af intern handel. Dette vil give KU tid til at berigtige mangelfulde timesedler og dokumentation for intern handel, inden regnskabsaflæggelsen, hvilket kan reducere antallet af revisionsbemærkninger, eller gøre bemærkningerne i projekterklæringerne mindre alvorlige.

Det er endvidere vores anbefaling, at KU som led i den administrative reform genbesøger processen og vurderer, hvorvidt denne kan effektiviseres og systemunderstøttes.